

10 decembrie 2008 - Agenția Națională de Presă AGERPRES:

George Maior: SRI parcurge cea mai profundă reformă

Reporter: Dănuț Pușcașu

București, 10 dec /Agerpres/ - Șeful Serviciului Român de Informații, George Cristian Maior, a acordat un interviu Agenției AGERPRES, în care vorbește despre provocările pe care mediul de securitate le va aduce SRI, despre riscurile de securitate la care ar putea fi expusă țara noastră, dar și despre relațiile dintre SRI și celelalte instituții ale statului.

AGERPRES: Care credeți că sunt motivele pentru care atacurile împotriva SRI - ce vizează o presupusă implicare a Serviciului în activități politice - au luat amploare în ultima perioadă?

George Cristian Maior: Dimpotrivă, aș spune, ceea ce numiți atacurile în media sau politice împotriva SRI s-au diminuat, în comparație cu anii precedenți, în mod semnificativ.

Se poate vedea clar că, în prezent, Serviciul Român de Informații este cu adevărat o instituție neutră și independentă profesional, fără niciun fel de implicare politică și cu o imagine publică mult îmbunătățită comparativ cu evoluțiile din ultimii ani. SRI se orientează spre protejarea și promovarea intereselor strategice ale României, conform obiectivelor de securitate ale țării noastre, într-un ritm și cu rezultate apreciate în mod deosebit în Europa și în lume. Am depășit definitiv paradigma anterioară a asocierii Serviciului cu vechile structuri și am intrat de mult, treptat, pe o abordare nouă, orientată spre eficiență, profesionalism și credibilitate.

Dacă întrebarea se referă la subiectul vehiculat în presă referitor la posibila mea alegere pentru un post de viitor prim-ministru, o asemenea teză nu privește instituția ca atare, în mod evident, și, până la urmă, nici măcar pe mine personal, nefiind interesat de o asemenea evoluție în carieră din moment ce sunt directorul Serviciului.

AGERPRES: Care credeți că vor fi principalele provocări pe care mediul de securitate le va aduce în 2009 Serviciului?

George Cristian Maior: Suntem în curs de finalizare a primei Strategii de Informații a SRI, document strategic care va ghida eforturile instituției pe următorii ani.

Una dintre principalele asumții de la care pornim, în acest nou cadru, este că în viitor ne vom confrunta cu un mediu de securitate mult mai complex, cu amenințări interdependente

și multidireționale greu de anticipat, în care statutul României de stat de 'graniță' pentru NATO și UE va genera efecte importante pentru politicile noastre strategice și de securitate.

În acest context, principalele provocări în 2009 sunt subsumate combinației dintre riscurile transfrontaliere - terorism, crimă organizată, proliferare - și creșterea instabilității regionale în spațiul extins al Mării Negre, pe fondul accentuării unor fenomene globale precum competiția pentru resursele energetice, degradarea mediului, consecințele crizei economice, posibila urgență a unor noi conflicte cu efecte asupra securității europene și naționale.

Avem deci un melanj de riscuri clasice de securitate care însă îmbracă uneori forme noi de manifestare și de riscuri noi, derivate din accentuarea unor crize și vulnerabilități atât regionale, cât și globale.

În opinia mea, nu numai ca director SRI, dar și ca analist, există anumite puncte de inflexiune istorice care schimbă, uneori brusc, cum a fost 11 septembrie, modul în care percepem mediul strategic, politico-economic și de securitate. Trăim clar un asemenea moment, deoarece agenda strategică globală este marcată de tranziția spre o percepție mai largă a ceea ce înseamnă securitatea ca paradigmă a acțiunii statului: vorbim de securitate de mediu, alimentară, de securitatea piețelor financiare, de securizarea accesului la energie, domenii în care - aparent paradoxal - asistăm nu doar la o diversificare a riscului, ci și la recurența unor amenințări clasice care se manifestă ca element de potențare a acestor fenomene. De aceea și în acest sens, am folosit anterior termenul de melanj, de amestec.

Deja SRI este în avangarda combaterii unor tipuri noi de amenințări asimetrice, cum sunt cele legate de securitatea cibernetică și atacurile informatice, care sunt o problemă tot mai mare pentru statele membre NATO și UE, dar nu numai. Printr-o hotărâre a CSAT am fost desemnați autoritate națională în domeniul Cyber-intelligence și dorim să ne dezvoltăm capacitățile operaționale în acest domeniu, inclusiv prin consolidarea cooperării cu societatea civilă și mediul privat.

Pornind de la aceste evaluări, vreau să subliniez că dorim să operăm tot mai bine în conceptul de informație de construcție, de informație constructivă, care să ajute decidenții la înțelegerea fenomenelor și luarea deciziilor în susținerea intereselor de securitate ale României.

AGERPRES: Care sunt principalele riscuri de securitate la care Romania este expusă în acest moment?

George Cristian Maior: Am răspuns, practic, și la întrebarea anterioară la această problemă. Noi operăm în interiorul SRI cu distincția dintre amenințări - cu un impact major sau

iminent asupra securității -, riscuri - cu o manifestare mai redusă, extinsă în timp - și vulnerabilități - aspecte care derivă din deficiențe interne, de sistem. Cunoașterea acestor riscuri, în sens larg, presupune nu doar analiza fenomenelor, ci și anticiparea evoluțiilor viitoare cu impact asupra securității naționale.

În acest context, remarcăm cu toții că persistă o serie de vulnerabilități importante care ne afectează securitatea - din zona economică, a infrastructurii, din domeniul energetic, pentru a nu enumera decât câteva - peste care se suprapune accentuarea unor fenomene de risc importante generate de extinderea terorismului, a rețelelor de trafic și crimă organizată, dar și de persistența unor rivalități statale cu influență directă asupra intereselor României. Suntem într-o lume globalizată, ceea ce determină o serie de efecte pozitive, dar și negative asupra securității naționale, care nu mai poate fi conceptualizată în mod autarhic, separat, ci în cadrul unui sistem mondial de relații și interdependențe.

Aceste evoluții se influențează reciproc și, de multe ori, sunt dificil de evaluat în toată amploarea implicațiilor lor. Aici intervine, de altfel, și rolul tot mai important al analistului și analizei de intelligence, precum și al culegerii de informații pe priorități și tronsoane strategice, care trebuie să ofere o imagine completă și nuanțată a peisajului de securitate național și internațional.

Ca să revin puțin la precizările și delimitările de la început, vreau să subliniez că analiza de risc și de oportunitate este un domeniu în care dorim să consolidăm rolul SRI, inclusiv din perspectiva cooperării cu mediul academic și de cercetare din România, care reprezintă în mod real un depozit de cunoaștere valoros pentru instituțiile statului nostru, insuficient exploatat în prezent.

Acest tip de analiză comportă două dimensiuni majore: prima este axată pe îndeplinirea unei misiuni fundamentale a Serviciului - evitarea surprizei strategice și avertizarea decidenților cu privire la riscurile de securitate - iar a doua este marcată de nevoia de dezvoltare a ceea ce numim analiza strategică - prognoza și evaluarea efectelor riscurilor asupra politicilor și strategiilor României pe termen mediu și lung. Ambele sunt tot mai complexe și mai dificil de realizat în contextul actual de securitate, când totul evoluează cu o rapiditate extraordinară. Ceea ce astăzi e perceput ca o vulnerabilitate mâine devine amenințare, ceea ce azi definim ca risc mâine poate fi pe prima pagină a ziarelor ca fapt împlinit.

AGERPRES: Cum credeți că va afecta actuala criză economică mediul de securitate din România?

George Cristian Maior: Nu este o întrebare ușoară, având în vedere dificultatea chiar și a specialiștilor din domeniul financiar și economic de a oferi prognoze în acest domeniu. Există o 'criză' de analiză a fenomenului, care afectează cele mai elitiste cursuri de analiză

și interpretare - de la marile universități la marile institute de cercetare. Trăim într-un mediu interdependent, în care toate evoluțiile globale au efecte în cascadă tot mai greu de anticipat, de înțeles.

Nu trebuie să ometem faptul că această criză vine pe fondul menținerii unor vulnerabilități interne, dar nici impactul pe care evoluțiile globale pe piețele de capital sau viitoarele politici europene în contracararea crizei și protecția piețelor proprii îl pot avea asupra României.

Este evident că o serie de consecințe sunt deja vizibile clar pentru cetățean. Pe de altă parte - în consonanță cu analizele experților de la Banca Națională, cu care cooperăm îndeaproape -, pot afirma că efectele crizei economice nu vor fi de o asemenea intensitate încât să afecteze punctele strategice ale securității naționale ca atare. E important să nu supralicităm psihologic evoluțiile actuale, pentru că acest lucru ar genera o serie de factori imateriali care pot afecta fondul și realitatea problemelor.

Nu pot fi excluse însă anumite distorsiuni de sistem sau efecte legate de diminuarea creșterii economice, fără să ajungem însă, în opinia mea, dacă vom ști să ne protejăm, la o criză internă majoră, cum s-a întâmplat în alte state, mult mai expuse decât este România în acest moment.

AGERPRES: Care sunt dificultățile prin care trece SRI în prezent?

George Cristian Maior: Serviciul Român de Informații parcurge cea mai profundă și de amploare reformă din ultimii douăzeci de ani. Această transformare este destinată creșterii puterii intelectuale și operaționale a Serviciului, pentru a putea înțelege și acționa într-un mediu de securitate extrem de volatil și dinamic. De aici derivă și principalele provocări pentru activitatea noastră - trebuie să continuăm și să adâncim schimbarea, să investim resurse în transformare și să fim capabili să ne creștem substanțial capacitățile de analiză și de acțiune în domeniul securității.

Am prezentat adesea în intervenții publice obiectivele acestei transformări, de aceea nu doresc să le reiau acum de o manieră comprehensivă. Dar aș menționa câteva: abordarea extinsă a securității naționale, creșterea preciziei analitice, îmbunătățirea ciclurilor de intelligence, adaptabilitate, eficiență și flexibilitate în operațiunile noastre, integrarea analitică multisursă, cu o valorificare mai bună a surselor deschise (open sources intelligence), un domeniu cu o creștere exponențială în alte servicii, reacție rapidă și capacități adecvate de răspuns în situații de criză și, nu în ultimul rând, un management instituțional performant axat pe creșterea calității muncii de informații. Acestea sunt principalele jaloane ale proiecției noastre orientate spre consolidarea puterii intelectuale și acționale a SRI.

Suntem printre cele mai puternice servicii de informații din Europa în acest moment și aceasta nu o spun eu, directorul instituției, o spun serviciile partenere și aliate cu care lucrăm. Suntem printre cei mai activi aliați în cooperarea în domeniul intelligence din NATO și UE și ne-am racordat reformele proprii la schimbările strategice prin care trec în prezent cele două organizații.

Transformarea SRI a demarat prin schimbarea mecanismelor și proceselor interne, dar am realizat acest pas important în 2008, pe fondul menținerii unei legislații perimate în domeniul securității naționale. Sper, în acest sens, că viitorul Parlament ne va sprijini prin adoptarea unui nou pachet normativ, care să ne permită să mergem mai departe, să trecem la demilitarizarea SRI și să continuăm reforma de anvergură pe care am început-o în domeniul resurselor umane, al misiunilor și obiectivelor Serviciului în următorii ani.

AGERPRES: Care sunt relațiile cu celelalte instituții ale statului, inclusiv cu celelalte servicii care fac parte din sistemul național de securitate?

George Cristian Maior: Rolul nostru este să furnizăm informații, cunoaștere pentru celelalte instituții angrenate în zona securității naționale. În această cooperare, suntem principalul avertizor, principalul senzor al stării de securitate a României de la un anumit moment sau, cum spunea un fost șef al MI6, un 'ochi de pisică în noapte'.

Obiectivul nostru, așa cum l-am inclus de altfel și în Strategia de Informații, este să dezvoltăm relațiile cu cei care beneficiază de informații, să câștigăm o valoare adăugată eforturilor noastre, prin creșterea comunicării și cooperării pe domeniile de interes strategic pentru securitatea României, să oferim decidenților analize și prognoze care să contribuie mai mult la conturarea strategiilor de acțiune ale țării noastre, la anticiparea evoluțiilor viitoare și la evitarea surprizei strategice.

Încercăm, de asemenea, să imprimăm o dinamică de cooperare accentuată cu celelalte servicii și structuri interne și externe, astfel încât să avem permanent tabloul realităților strategice din România și din mediul în care România se manifestă ca stat.

AGERPRES: Dată fiind experiența dumneavoastră atât în calitate de șef al SRI, cât și de fost oficial al Ministerului Apărării, ce modificări credeți că vor fi operate la nivelul conceptului de „luptă împotriva terorismului” în condițiile create de prezența unui nou președinte la Casa Albă?

George Cristian Maior: Lupta împotriva terorismului va rămâne una din marile provocări pentru orice stat în secolul XXI, deoarece această amenințare este departe de a-și fi epuizat potențialul destructiv. S-a văzut, de altfel, recent în cazul atacurilor de la Mumbai ce efecte devastatoare poate avea un atentat terorist și cum gruparea aflată la originea acestuia își poate schimba dinamic strategia și tactica de operare.

De asemenea, rolul serviciilor de informații va rămâne cel de primă linie de apărare împotriva terorismului, este, până la urmă, o condiție sine qua non a acestui tip de război.

Este posibil, pornind de la declarațiile făcute de președintele ales al SUA, ca anumite elemente militare și din zona intelligence să fie mai puternic conectate la un anumit tip de diplomatie activă, orientată spre identificarea, prin cooperare multilaterală, a soluțiilor pe termen lung la problema teroristă. De asemenea, agenda președintelui ales al SUA are deja inclusă, ca punct central, continuarea eforturilor interaliate împotriva Al Qaeda și, cu precădere, stabilizarea situației din Afganistan.

În discuțiile pe care le-am avut spre sfârșitul acestui an cu directorul CIA am stabilit clar că dimensiunea de cooperare împotriva terorismului va fi o linie fundamentală de continuitate în Parteneriatul Strategic România-SUA.

AGERPRES: Ce v-ați dori pentru anul 2009 din punct de vedere profesional?

George Cristian Maior: În primul rând, să reușesc să finalizez, împreună cu colegii mei, procesul de transformare instituțională pe care l-am demarat. Este un proiect foarte important pentru viitorul SRI și pentru mine, pentru noi toți, va fi o realizare profesională remarcabilă.

În al doilea rând, să pot ca, în scurtele răgazuri pe care le mai am la dispoziție, să termin și vreo două-trei cărți pe care m-am apucat să le scriu și pe care le-am tot amânat în ultimii ani, dintr-o cronică lipsă de timp. **AGERPRES/(Dănuț Pușcașu)**